

## Dobutamiini-ultraäänitutkimus

### Miksi tutkimus tehdään?

Sepelvaltimotauti aiheuttaa sydämen supistumishäiriön ja heikentää sen pumppaustoimintaa. Supistumishäiriö ilmenee usein vain rasituksessa, jolloin sydämen hapentarve on lepotilannetta suurempi. Dobutamiini-ultraäänitutkimuksella saadaan tietoa sydämen supistumistoiminnasta sekä levossa että rasiustilanteessa. Tutkimus kertoo mahdollisen supistumishäiriön paikan ja laajuuden.

Dobutamiini-lääkeaine nostaa sykettä. Tutkimusta käytetään rasitusultraäänitutkimuksena silloin, kun potilas ei kykene polkemaan kuntopyörää sykkeen nostamiseksi.

### Miten valmistaudun tutkimukseen?

Ota mukaan lääkelista käytössäsi olevista lääkkeistä.

Hoitava lääkärisi päättää lääkkeiden käytöstä ja mahdollisesta lääketauosta ennen tutkimusta. Lyhytvaikutteisia nitroja (Nitro, Nitromex) ja nitrosuihkeita (Dinit) tulee välttää **kaksi tuntia** ennen tutkimusta, mikäli se on mahdollista. Ota yhteyttä tämän ohjeen liitteessä olevaan puhelinnumeroon, jos joudut ottamaan edellä mainittuja lääkkeitä juuri ennen tutkimusta.

Nautintoaineet, ruokailu ja liikunta vaikuttavat sykkeen ja verenpaineen tasoon. Tämän vuoksi sinun tulee olla ennen tutkimusta

- vähintään **kaksi tuntia** ilman tupakkaa, nuuskaa, sähkötupakkaa ja muita tupakkatuotteita
- vähintään **neljä tuntia** ilman kahvia, teetä, kola- ja muita piristäviä juomia
- vähintään **kaksi vuorokautta** ilman alkoholia

### Lisäksi

- raskasta ateriaa tulee välttää, mutta ravinnotta ei saa olla. Nauti pari tuntia ennen tutkimusta esimerkiksi lasillinen maitoa ja sämpylä
- tutkimusta edeltävänä päivänä sekä tutkimuspäivänä pitäisi välttää voimakasta fyysistä rasitusta ja nukkua yö hyvin
- tutkimusta ei tehdä hengityselintulehduksen tai muun tilapäisen tulehdussairauden (esim. flunssa, kuume, kurkkukipu) aikana, eikä ennen kuin paranemisesta on kulunut kaksi viikkoa

## **Miten tutkimus tehdään?**

Aluksi mittaamme pituutesi ja painosi. Sinun tulee riisua ylävartalo paljaaksi. Kiinnitämme rintakehälle, raajoihin sekä selkään liimalappuelektrodeja, joilla rekisteröidään sydänsähkökäyrää (EKG) tutkimuksen ajan. Kätesi laskimoon asetamme verisuonikatetrin (kanyylin).

Tutkimuksen ajan makaat vasemmalla kyljelläsi tutkimussängyllä, vasen kätesi asetettuna pään alle. Tutkimme sydäntäsi ensin lepotilanteessa ultraäänianturilla rintakehän päältä. Kontaktiaineena ihon ja anturin välillä käytetään geeliä.

Lepokuvauksen jälkeen annamme sinulle kanyylin kautta lääkeainetta noin kymmenen minuutin ajan. Tänä aikana seuraamme ultraäänen lisäksi sydänsähkökäyrää ja veren happitasoa, mittaamme verenpainetta ja kirjaamme mahdolliset oireesi ylös. Lääkkeenannon lopettamisen jälkeen sydämen toimintaa seurataan vielä 20 minuutin ajan.

Dobutamiinin aiheuttamia lieviä sivuvaikutuksia esiintyy 10-30%:lla potilaista. Näitä ovat esimerkiksi päänsärky, tuskaisuus, pahoinvointi ja virtsauspakko. Dobutamiinin vaikutus loppuu nopeasti lääkkeenannon lopettamisen jälkeen, ja oireet menevät yleensä itsekseen ohi.

## **Miten kauan tutkimus kestää?**

Tutkimus kestää noin 60 minuuttia.

## **Mitä tutkimuksen jälkeen?**

Tutkimuksen jälkeen saat toimia normaalisti.

## **Mistä saan kuulla tutkimustuloksista?**

Tutkimustuloksista kuulet sinua hoitavalta osastolta tai poliklinikalta.

Ohje tarkistettu 8.4.2025